

Primària

Llengua 3

Programació

Unitat 12

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

La tortuga de les Galápagos

Descripció de la unitat

El text expositiu inicial servirà de suport per a ampliar el coneixement de gentilicis d'arreu del món i altres continguts de la unitat.

En aquesta unitat iniciem l'anàlisi d'una altra categoria gramatical: el verb. Ens centrarem en la identificació de les tres conjugacions.

En Ortografia mostrarem les normes ortogràfiques que regulen l'ús de *g, j, tg* i *tj*.

En Vocabulari, amplièm l'estudi de la composició i veiem quan s'usa el guionet en aquest tipus de paraules.

Expressarem opinions personals a partir de situacions proposades.

En l'apartat de Literatura comencem l'anàlisi del gènere literari que falta: la poesia. Analitzarem la rima i la separació en estrofes.

A partir d'aquests continguts, en la Tasca, proposem realitzar un recital de poemes.

Temporització:

Abril

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Ampliar el vocabulari dels gentilicis i usar-lo.
- Conèixer les conjugacions verbals i identificar-ne les formes.
- Aplicar correctament les normes ortogràfiques que regulen l'ús de *g, j, tg* i *tj*.
- Formar paraules amb guionet per mitjà de la composició.
- Identificar la rima, les estrofes i altres recursos literaris en poemes.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVALUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text expositiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Identificació de formes verbals. • Relació de formes verbals conjugades amb els infinitius corresponents. • Identificació de les conjugacions verbals. • Classificació de verbs segons la conjugació a què pertanyen. • Comprovació que <i>g, j, tg i tj</i> representen el mateix so. • Escriptura correcta de paraules amb <i>g, j, tg i tj</i>. • Realització correcta del canvi <i>g/j</i> o <i>tg/tj</i> en les paraules d'una família depenent de la vocal que hi va darrere. • Formació de paraules compostes amb guionet. • Aplicació de la regla d'ús del guionet en les paraules compostes. • Reflexió sobre temes proposats i expressió d'opinions. • Participació activa donant opinions sobre temes diversos. • Anàlisi de la forma i del contingut d'un poema: la rima. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades els textos presentats.	1.1. Llig el text expositiu i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels textos expositius presentats.	2.1. Reflexiona sobre el contingut del text expositiu. 2.2. Respon les preguntes sobre el contingut del text llegit.
	3. Identificar la conjugació a què pertanyen formes verbals donades.	3.1. Relaciona formes verbals amb l'infinitiu corresponent. 3.2. Classifica verbs segons la conjugació a què pertanyen.
	4. Aplicar correctament les normes ortogràfiques que regulen l'ús de <i>g, j, tg i tj</i> .	4.1. Escriu correctament paraules amb <i>g, j, tg i tj</i> . 4.2. Aplica l'excepció a l'ús de <i>j</i> davant de <i>e</i> en els contextos que cal.
	5. Formar paraules compostes amb guionet a partir de simples.	5.1. Aplica la norma d'ús del guionet en les paraules compostes que forma.
	6. Participar en situacions de comunicació que impliquen donar opinions.	6.1. Es forma una opinió sobre temes diversos i l'expressa. 6.2. Respecta les normes de comunicació oral: torn de paraula, respecte de les opinions des altres, etc.
	7. Analitzar les característiques formals d'un text poètic i crear-ne.	7.1. Identifica la rima i les estrofes de poemes donats. 7.2. Identifica i comprén els recursos literaris dels poemes donats. 7.3. Redacta poemes seguint unes pautes.
	8. Recitar poemes amb la pronúncia, l'entonació, el ritme i l'expressivitat adequats.	8.1. Valora la recitació de poemes donats. 8.2. Recita poemes.

<ul style="list-style-type: none"> • Identificació d'estrofes. • Relació de paraules que rimen. • Creació de poemes. • Interés per la lectura de textos literaris. • Recitació de poemes com a mitjà per a desenvolupar la competència lingüística. • Coneixement de gentilicis. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi. • Interés per millorar el treball propi. • Respecte pel treball dels companys i les companyes. 	<p>9. Conèixer i usar els gentilicis.</p>	<p>9.1. Coneix i usa gentilicis d'arreu del món.</p>
	<p>10. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.</p>	<p>10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.</p>

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig el text expositiu i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> • Proposta de textos del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
2.1. Reflexiona sobre el contingut del text expositiu.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
2.2. Respon les preguntes sobre el contingut del text llegit.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Proposta de comprensió lectora de la PD.
3.1. Relaciona formes verbals amb l'infinitiu corresponent.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
3.2. Classifica verbs segons la conjugació a què pertanyen.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
4.1. Escribeu correctament paraules amb <i>g, j, tg</i> i <i>tj</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
4.2. Aplica l'excepció a l'ús de <i>j</i> davant de <i>e</i> en els contextos que cal.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.

5.1. Aplica la norma d'ús del guionet en les paraules compostes que forma.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
6.1. Es forma una opinió sobre temes diversos i l'expressa.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
6.2. Respecta les normes de comunicació oral: torn de paraula, respecte de les opinions des altres, etc.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
7.1. Identifica la rima i les estrofes de poemes donats.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
7.2. Identifica i comprén els recursos literaris dels poemes donats.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
7.3. Redacta poemes seguint unes pautes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
8.1. Valora la recitació de poemes donats.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
8.2. Recita poemes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
9.1. Coneix i usa gentilicis d'arreu del món.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats de "Treballa amb les paraules de la lectura".
10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA. • Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Identifica les conjugacions i les formes que corresponen a cada verb. Coneix, respecta i valora les normes ortogràfiques que regulen l'escriptura de <i>g, j, tg</i> i <i>tj</i> . Forma paraules compostes amb guionet.
	Expressar oralment qualsevol tipus d'informació de manera ordenada i clara.	Participa en les activitats orals vocalitzant i fent l'entonació i les pauses adequades.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: el torn de paraula, atenció al que diu l'interlocutor...	Expressa les seues opinions de manera clara i ordenada, respectant el torn de paraula i atenent els altres.
	Fer ús d'elements de comunicació no verbal o de diferents registres en les diverses situacions comunicatives que es puguen donar.	Gaudix amb la recitació de poemes.
	Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.	Adquirix i usa gentilicis en contextos diversos. Expressa idees, emocions, vivències i opinions.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Classifica paraules o expressions segons diversos criteris.
	Realitzar argumentacions en qualsevol context amb esquemes logicomatemàtics.	Raona d'una manera lògica les seues opinions.
<i>Competència digital.</i>	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Utilitza diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb els continguts proposats.

	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge. Para atenció a aprendre i a memoritzar conceptes. Desenvolupa la intel·ligència musical recitant poemes amb el ritme i l'entonació adequats.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Mostrar disponibilitat per participar activament en els àmbits de participació establits.	Participa en les activitats proposades amb una actitud de cooperació, ajuda i enriquiment mutu.
	Concebre i actuar conforme a una escala de valors pròpia.	Mostra i defensa les seues opinions.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	Respecta i fomenta els valors que deriven de les activitats plantejades i que milloren la convivència en l'aula.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	S'interessa per acabar i presentar el treball d'una forma acurada. Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.
	Trobar possibilitats en l'entorn que la resta no veuen.	Experimenta buscant sentits nous als poemes presentats a partir de les possibles entonacions que s'hi poden donar.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Llig textos literaris i en valora les qualitats estètiques. Valora la musicalitat dels poemes presentats.
	Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i dels fets quotidians.	Valora la recitació de poemes en veu alta i davant d'un públic.

6. TASQUES

Libre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Llegim i comprenem la lectura

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA, de la PD i fem el treball cooperatiu de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.
- Completem amb la comprensió lectora del QA.
- Millorem la comprensió lectora amb el text i les activitats proposades en els RF.

Tasca 2: El verb

- Introduïm el concepte de conjugació verbal amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem l'activitat de detecció d'idees prèvies del LA.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: Ús de *g, j, tg* i *tj*

- Introduïm les normes d'ús de *g, j, tg* i *tj* amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de detecció d'idees prèvies del LA.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta i en el recorda del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb la col·lecció «Quaderns d'ortografia» i els dictats complementaris dels RF.

Tasca 4: Paraules compostes amb guionet

- Introduïm els usos del guionet en les paraules compostes amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem l'activitat de detecció d'idees prèvies del LA.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 5: Opinar

- Introduïm el concepte d'opinió personal amb els suggeriments metodològics de la PD
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA i hi reflexionem.
- Fem el treball cooperatiu de la PD que partix de l'activitat proposada en el Taller d'expressió.
- Completem l'expressió escrita amb les activitats del QA.
- Millorem la comprensió oral amb l'enregistrament i les activitats proposades en els RF.

Tasca 6: Poemes

- Introduïm els conceptes de rima i estrofa amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA i hi reflexionem.
- Fem el treball de creació que partix de l'activitat proposada en el Taller literari.

Tasca 7: Tasca final: recital de poemes

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Reflexionem sobre la bellesa que es transmet a través de la recitació en veu alta de poemes a partir de les activitats del LA.

Tasca 8: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem el treball cooperatiu proposat en la PD per a resumir els continguts de la unitat.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD. Amb l'alumnat que corresponga, també farem la de l'Avance.
- Ampliem el treball de repàs amb les activitats del QA, si no l'hem fet servir abans.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respecte de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns d'activitats, complementaris al llibre de l'alumnat.

- Els quaderns 5 i 6 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Les activitats d'ampliació i de reforç incloses en la proposta didàctica.
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, prova d'avaluació per a la unitat, un treball de comprensió lectora sobre un text expositiu, una fitxa per a millorar la comprensió oral i dos dictats més per a reforçar els continguts ortogràfics de la unitat.

Altres materials

- Textos expositius sobre animals curiosos que puguen cridar l'atenció de l'alumnat.
- *Diccionari valencià. Primària.* Ed. Vox.
- Recursos lèxics per a ampliar el vocabulari oferits en la proposta didàctica.
- Recursos literaris complementaris oferits en la proposta didàctica.
- La caixa dels contes. Materials per a desenvolupar la creativitat i la imaginació dels infants per mitjà de la invenció i l'escenificació de narracions.
- Bingo ortogràfic.
- Mural de les normes ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i el text del Racó literari.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
  - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
  - Dos enregistraments de cada dictat proposat en el llibre de text, un llegit a velocitat normal i un altre llegit més lentament per a usar-lo en el moment del dictat.
  - L'enregistrament del text del Racó literari per a treballar-lo.
  - Activitats interactives sobre les conjugacions verbals, l'ús de g, j, tg i tj i les paraules compostes amb guionet.
- Diccionaris digitals.
- Arran del treball de la Tasca final podem visitar webs en què s'apleguen poemes adequats a l'edat.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiabls).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?

- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?